

GOSPODAR-SKI LIST V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in uprava Maribor, Slomškov trg št. 20

IZHAJA VSAKEGA PRVEGA V MESECU
Cena inseratom po dogovoru
CENA: 100 Din letno, inozemstvo 200 Din

Kmetijske zadruge in kmečki dolgovi.

Ministrski svet je izdal 2. februarja t. l. uredbo, ki se z njo spreminjajo določila prejšnje uredbe o zaščiti kmetov. Februarska uredba je med drugim v čl. 5 določila, da zaščita kmečkih dolžnikov ne velja napram kmetijskim zadrugam. K temu členu je izdal kmetijski minister tolmačenje v pravilniku z dne 25. marca t. l., v katerem pojasnjuje, katere zadruge je smatrati za kmetijske zadruge, ter določuje, da naj zadrugne zveze predpišejo odplačilne načrte za terjatve zadrug napram kmetom, nastale pred 20. aprilom 1932, in naj jih predložijo kmetijskemu ministrstvu v odobritev.

Preden je Zadrugna zveza v Ljubljani predložila zahtevani odplačilni načrt, je razposlala nekatera vprašanja, ki jih je smatrala pri odplačevanju kmečkih dolgov za najvažnejša, včlanjenim posojilnicam. Od 339 kreditnih zadrug je odposlalo odgovore 196, torej 58%. Odgovori so prav zanimivi. Poudarjajo med drugimi naslednje misli: rešitev kmečkih dolgov ni v odplačilnem načrtu in v zaščiti kmeta, marveč v izboljšanju gospodarstva; vir zla je padanje cen kmetijskih pridelkov; kmetijsko ministrstvo naj bi ukrenilo, da se cene kmetijskim pridelkom zvišajo, kmečkim potrebščinam pa znižajo; pavšalna zaščita ni dobra, treba je razlikovati med dolžniki in raznimi pokrajinami, ker so razmere pri vsakem kmetu drugačne in po raznih krajih različne; pravi izhod iz današnjega stanja, tako naglašajo nekatere posojilnice, je posredovanje države, ki naj oskrbi ali potom Privilegirane agrarne banke ali na kak drug način posojilnicam nova sredstva, brez katerih ni mogoče obnoviti obtoka in rešiti vprašanja kmečkih dolgov.

Na podlagi materijala, dobljenega iz odgovorov, je Zadrugna zveza jasno spoznala, kaj je obča želja posojilnic. Na sestanku z zastopniki Zveze slovenskih zadrug in Zveze gospodarskih zadrug je bil sklenjen odplačilni načrt, ki določa med drugim naslednje:

Kdo se smatra za dolžnika-kmeta, je določeno v členu 2 uredbe o zaščiti kmetov. Zadruge računajo dolžnikom-kmetom od 1. januarja letos največ 6-odstotne obresti na leto za nazaj, le zadruge, ki imajo več kakor četrtino svoje obratne glavnice (to je vseh lastnih in tujih sredstev) izposojene od drugih denarnih zavodov, smejo računati dolžnikom-kmetom od 1. januarja letos največ 7inpolodstotne obresti na leto.

Dolžniki-kmetje morajo vsako leto najkasneje do konca novembra plačati gornje obresti od dolžne glavnice. Od dne dospelosti se računajo zamudne obresti v enaki izmeri.

Dolžno glavnico plačajo dolžniki-kmetje, če presega glavnica 6000 Din, v 12 letih in sicer: v letu 1935 1 odstotek, v letu 1936 2 odstotka, v letu 1937 3 odstotke, v letu 1938 4 odstotke, v letu 1939 5 odstotkov, v letu 1940 7 odstotkov, v letu 1941 9 odstotkov, v letu 1942 11 odstotkov, v letu 1943 13 odstotkov, v letu 1944 14 odstotkov, v l. 1945 15 odstotkov in v letu 1946 16 odstotkov. Kot dolžna glavnica se smatra stanje dolga, izračunano po členu 3, odstavku 5, uredbe o zaščiti kmetov. Odplačilo na glavnico je plačati vsako leto najkasneje do konca novembra.

Če dolžna glavnica pri zadrugi ne presega 6000 Din, odplačuje dolžnik zadrugi poleg vsakoletnih obresti letno najmanj po eno četrtino dolžne glavnice, in sicer do konca novembra vsakega leta. Če dolžnik ne plača obresti in odplačila na glavnico v teku treh mesecev po dospelosti, izgubi pravico do ugodnosti po tem odplačilnem načrtu.

Ako zadruga ugotovi, da dolžnik odtujuje ali obremenjuje ali pa pustoši svoje premoženje, tako da bi iz tega nastala nevarnost za njeno terjatev, izgubi dolžnik pravico do ugodnosti po tem odplačilnem načrtu z dnem, ko je prejel od zadruge pismeno obvestilo o tem.

Obresti, ki bi jih bil moral plačati dolžnik do 15. decembra 1934, se smejo po prisilnem potu izterjati po preteku 15 dni po objavi tega odplačilnega načrta v »Službenih novinah«.

Ta načrt je že bil pred Veliko nočjo poslan kmetijskemu ministrstvu v odobritev. V moč bo stopil šele po odobritvi in objavi v »Službenih novinah«.

Trije požari v mariborski okolici. — Pri Sv. Martinu pri Vurbergu sta zgorela hiša ter hlev posestniku Francu Sekolu. V Trničah pri Račah sta zgorela posestniku Jožefu Šibilja hiša ter gospodarsko poslopje. V Žitnici v Jurovskem dolu pri Jarenini je upepelil ogenj viničarijo Juriju Klampferju.

Veliko škode je povzročila v noči od 23. na 24. majnik toča po Dravski do-

lini. Najbolj hudo je prizadeta dolinica okrog Marenberga.

Delavec utonil. Nad falskim jezom je pogoltnil vrtinec z majhnim čolnom vred 26letnega delavca Karla Vabiča. Vabič je bil zaposlen pri falski elektrarni. Splavom se je vozil nasproti v čolnu in jih je vodil do spustilnice preko jeza. Pri vožnji proti splavom proti Breznu je zašel med skalami med vrtinec in je zginil v njem s čolnom vred.

Požar pri Ptuj. Dne 24. majnika je nenadoma nastal ogenj v listnjaku posestnice Roze Horvat v Placerju, občina Sv. Urban pri Ptuj. Domačih ni bilo doma, ker so bili zaposleni na polju in radi tega je kmalu pogorelo s slamo krito gospodarsko poslopje. Ptujski gasilci so deloma oteli hišo, ki je že bila v objemu plamenov. Z gospodarskim poslopjem vred so zgoreli razni poljski pridelki in orodje. Škoda znaša 60.000 Din, zavarovalnina ni niti polovična.

Huda poškodba rudarja. V premogovniku Velenje je padel kopač Jurij Grabner pri vožnji premoga z vozičkom vred v 6 m globok rov in se nevarno poškodoval.

Smrtna nesreča železničarja. Na postaji Straža-Toplice pri Novem mestu je zašel 25. maja pri spajanju vagonov med dva odbijača 35letni železničar Jožef Gorišek. Odbijača sta mu tako stisnila prsni koš, da je obležal pri priči mrtev. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo in sedem nepreskrbljenih otrok.

Ogromno skladišče lesa zgorelo. Dne 26. majnika je uničil požar na Sušaku ogromno lesno skladišče, last Dragotina Pavloviča, Bakariča in tovarišev.

Občni zbor Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani se je vršil dne 26. majnika v Celju. Društvo šteje 8105 članov, 525 več nego lani. Podružnic je bilo 202 s 6612 člani, drugi so člani pri centrali v Ljubljani. Dohodkov je imelo društvo 228.643.61 Din, izdatkov pa 185.639.08 Din. Na zboru je bil sprejet predlog, da se uniči rajce v sadonosnih krajih.

65letnica. Gasilska župa sreza Ptuj pripravlja za 15. avgust izlet svojih čet v Ptuj, kjer proslavi istočasno ptujška četa svojo 65letnico. V gasilskih vrstah se vršijo priprave za nastop. Dne 19. majnika so se zbrali v Gasilskem domu v Ptuj zastopniki gasilskih čet bivše ptujške župe, a v Ormožu zastopniki bivše ormoške župe, k tečaju, na katerem so se priučevale vaje s sekiricami, s katerimi bodo čete nastopile na župnem izletu. Nastop gasilstva bo povzdignila tudi naša hrabra vojska, ki je obljubila, da bo sodelovala. — V dneh 14. in 15. avgusta pričakujemo v

Ptaju velike množine gasilstva, ki hoče takrat javno pokazati, da poleg svoje človekoljubne naloge skrbi tudi za duševno in telesno vzgojo svojega številnega članstva.

Nova največja, najlepša in najhitrejša potniška ladja »Normandie«, last Francije, je nastopila prvo vožnjo v Ameriko dne 29. maja t. l. Ladja ima 70.000 ton, njeni stroji proizvajajo 160 tisoč konjskih sil in bo rabila za pot iz Francije v Ameriko pet dni. Na tej ladji je prostora za 3000 oseb in od teh 2000 potnikov. Najvažnejše pri najnovjšem prekoceanskem velikanu je to, da je zavarovan z vsemi mogočimi varnostnimi napravami proti požaru.

Navrtana blagajna. V Mariboru na Tržaški cesti je bil izvršen v navrtano blagajno Rosenbergove drevsnice v noči od 25. na 26. majnika vlom. Vlomilčev plen znaša 1600 Din gotovine.

Radi uboja obsojen na sedem let. Na Pobrežju pri Mariboru se je odigrala dne 17. marca v noči družinska žaloigra, koje zaključek je bila obsodba ubijalca pred mariborskimi sodniki dne 24. maja. 26letni mizarski pomočnik Anton Straus je ubil mizarskega mojstra Konrada Gselmana. V ozadju krvavega dejanja je bila Gselmanova žena. Anton Straus je bil obsojen na sedem let robije, Gselmanova žena pa oproščena radi pomanjkanja dokazov.

V prsi zaboden. V soboto 25. majnika je nastal na Pesnici pri Mariboru med fanti pretep, v katerem je bil zaboden z nožem v prsa Konrad Ribič, delavec iz Ruperč.

Vlom v trgovino. V Selah pri Št. Lovrencu na Dravskem polju so obiskali vlomilci v noči trgovino Franca Zlah-tiča. Odnegli so 5484 Din gotovine, dve ženski zapestni uri in nekaj blaga. Celotna škoda znaša 8000 Din.

Vlom v vilo. V noči od 23. na 24. maja je bilo vlomljeno v Celju v vilo notarja Burgerja. Neznanci so odnesli raznih predmetov za 4860 Din.

Obsojena, ker sta valila na cesto in progo skale. Celjsko sodišče je sodilo 25. majnika Franca Majces, 27letnega steklarja in Adolfa Vizonšek, 22letnega sedlarskega pomočnika. Imenovana sta bila obdolžena, da sta zvalila z brega pri Širju pri Zidanem mostu več skal na cesto in železniško progo. Izgovarjala sta se s pijanostjo in sta bila obsojena vsak na 1 leto in 6 mesecev robije.

Guzaj v drugi izdaji. Od Sv. Ruperta nad Laškimi nam poročajo: Znani Guzaj je menda v drugi izdaji prišel med nas, pravijo mnogi naši ljudje: saj že dolgo časa straši in vznemirja več župnij, zlasti pa Sv. Rupert, Svetino, Jurklošter, Razbor in Dobje, Laško in Sv. Lenart zločinec, ki po svoji drznosti in pretkanosti zelo spominja na Guzaja. Novi rokoma se je pritepel od nekdaj pri Brežicah, vlomil v mnoge podeželske trgovine, tako pri Ocvirku in Gučeku v Dobju, pri Gračnerju v Sv. Lenartu nad Laškimi, pri Aškercu v Tevčah in drugod, a se v zadnjem času potika in skriva zlasti v naših rupertskih in svetinskih goščah. Ta človek, ki je komaj odsedel večletno ječo, ni samo

nepoboljšljiv grešnik, ampak tudi nad vse pretkan uzmovi: cele patrulje naših orožnikov ga zasledujejo takorekoč noč in dan, a on se jim je doslej vedno še izmuznil. Krade in ulamlja ne samo v trgovine, ampak tudi samotne hiše obiskuje in sicer večinoma po dnevu, ko so vsi ljudje na polju ali v hosti pri delu. Zna se skrivati, ker je vsak čas v drugi obleki: zdaj kot kmet, potem kot delavec, spet kot ženska; pravijo, da je tudi meniško haljo že nosil. Povsod govorijo ljudje samo o njem in tudi drugi dolgoprstneži se okoriščajo s tem novim Guzajem, ker mu navežejo na grešno grbo tudi s ope grehe. Vsi upamo, da bo roka pravice konečno zasedla zvitega zločinca in muhastega postopača.

Po daljšem času najdena mrtva tihotapca. Pod Trupejevim Poldnem pri Kranjski gori so našli dne 21. majnika graničarji dva mrtva tihotapca, katera je zasul plaz in so ju pogrešali letos od 17. februarja. Gre za 29letnega brezposelnega delavca Franca Košnika, rojenega v Trziču, in za 19letnega brezposelnega trgovskega pomočnika Jožefa Balon iz Kapel pri Brežicah. Pri obeh so našli saharin in tobak. Ljudje, ki so dobro poznali oba omenjena, trdijo, da je bila z njima tudi 22letna Frančiška Hudovernik, katero tudi pogrešajo.

16 konjem je porezal repe po okolici Kamnika neki klatež, katerega so že izsledili orožniki in izročili sodišču.

Strašen pokolj. V Zdenčacu pri Garešnici v okolici Bjelovara je zagrešil kmet Jurij Reljič radi malenkostnega prepira nezaslišan pokolj, ki je zahteval šest žrtev. Reljič se je sprl s sosedom Matijem Koščakom. Koščakova psica je požrla tri Reljičeve prašičke. Reljič je zahteval, da mora sosed psico privezati, a mu je odgovoril k redu pozvani, da mu je psica več, nego vsi Reljičevi. Ta odgovor je Reljiča toliko naljutil, da je naravnost pobesnel. Zgrabil je sekiro in ubil pri priči Kovača. Po krvavem dejanju je sklenil, da ubije sebe in celo svojo družino iz strahu pred kaznijo. S sekiro je najprej apadel ženo in nato je ubil svojo staro mater. Lotil se je otrok, razmesaril petletnega sinčka in potem dveletna dvojčka. Zbežala je in se rešila šestletna hčerka. Ko je podivjani opravil svojo družino, se je obesil. Razven omenjene št. tletne hčerkice, je ostala še pri življenju Reljičeva žena, katero so odpeljali ranjeno v Lohnico v Bjelovar. Nepopisno grozen pokolj je bil izvršen tekom pol ure.

*

Slovenska Krajina.

Turnišče. Dne 12. maja se je vršil občni zbor »Čevljarske zadrage v Turnišču« za celi lendavski srez. Udeležilo se je občnega zbora okrog 76 čevljarskih mojstrov. Vsekakor rekordno število. Dosedanji predsednik čevljarske zadrage g. Štefan Litrop je v lepih besedah pozdravil vse udeležence in nato podal izčrpno in temeljito poročilo o delovanju zadrage v minulem poslovnem letu. Tudi ostali odborniki so podali izčrpna poročila. Po izglasovanem absolutoriju so prešli na volitve novega odbora. Sprememb ni bilo dosti. Za

predsednika zadrage je bil ponovno izvoljen g. Štefan Litrop, dosedanji dolgoletni predsednik. Sprememba je bila v tajništvu. Za tajnika je bil izvoljen s 60 glasovi proti 16 turniški poštar g. Štefan Gjörköš. Želimo čevljarski zadrugi in njenim članom, čevljarskim mojstrom, obilo uspeha pri bodočem delovanju in v borbi za pravice malih obrtnikov, kakor so uprav čevljarski mojstri, od katerih se okrog 60% vseh čevljarskih mojstrov nahaja baš v Turnišču. — Dne 13. maja je odšlo naših devet fantov-rekrutov k vojakom, da dajo kralju, kar je njegovega. Do sedaj smo videli že dostikrat odhajati fante k vojakom, toda sedaj so zbudili posebno pozornost. V nedeljo dne 12. maja so bili pri sv. obhajilu in tako pripravljeni so odhajali v pondeljek dopoldne od doma v starodavni vojaški Varaždin, kamor spadamo pod vojni okraj. Vsem odšlim fantom-vojakom ključemo veseli »Zbogom!« in na veselo svidenje! Le držite se, fantje, da boste prvi med prvimi! — Naša občina je doživela dne 13. maja ponoč nekaj izrednega. Že dolgo je bil mir, toda sedaj se je tudi po dolini začelo. Obiskali so nas namreč tatovi in so se polastili tujega blaga. Obiskali so precej hiš in potem odšli z bogatim plenom zopet v svoja neznana bivališča. Pri eni hiši so odnesli vso kuhinjsko posodo, čeber zabele, pri drugi zopet zabelo, pri tretji zopet, kar jim je v roke prišlo. In to jim še ni bilo zadosti. Celo pri nekem revežu so poskušali svojo srečo in celo sneli okno, toda iz neznanh razlogov so potem odšli. Mogoče je kdo šel mimo in se se potem prestrašili in zbežali. Ljudje so bili zelo začudeni, ko so drugo jutro opazili tu ali tam kakšen ostanek blaga ali celo dežnike, ki so jih pustili neznan tatovi ljudstvu v spomin ali celo v svarilo? Sicer se nam pa zdi potrebno pripomniti, da je to najbrže ista tolpa, ki je prej obiskala hrame po vinogradih in sedaj, ko je tam bilo že nevarno, se je spravila po vaseh v dolini. Upajmo, da bo oblast kmalu izsledila uzmoviče in jih izročila sodišču. — Kakor smo že na tem mestu poročali o škodi, ki jo je povzročil mrzav prve dni maja, moramo še dodati, da se usodepolne posledice šele sedaj jasno vidijo. V obmejnih občinah ob Madžarski, so pokosili skoro vso rž, ker je izgledala kakor ob žetvi; klasje je bilo namreč suho in rumeno. Vinogradi trpe okrog 40% škode, sadno drevje pa menda sploh ne bo nič imelo. Orehi so popolnoma suhi kakor v jeseni; prav tako hrasti in bukova drevesa. — Zapustil nas je dne 16. maja g. Horvat Franjo, abs. teh., in odšel v službo v Ptuj k sreskemu cestnemu odboru. Ključemo mu prijatelji in znanci, katerih število si je tekom nekaj mesecev zelo pomnožilo, da ga ohrani Bog čilega in zdravega na novem mestu ter ga prosimo, da se nas večkrat spomni. Bilo srečno, dragi prijatelj! Tvoji prijatelji.

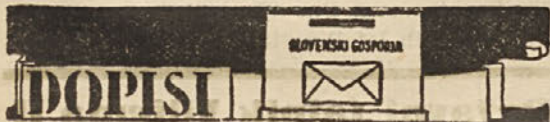
Črensovci. Zopet so se tatovi oglasili. Odnegli so nekaj pšenice in drugih stvari. To gotovo niso bili tujci. Orožniki jih zasledujejo. — Naši Bistričani bi skoraj morali plavati. Mura je prestopila bregove in poplavlila vse do hiš na Gornji in Dolnji Bistrici. Že dolgo ni bila Mura tako velika. Sicer pa Bistričanci nimajo strahu pred vodo, vsi znajo plavati ko race, dočim »vesničarji« plavajo kot kamen v vodi. Pa ni čuda, saj se učijo plavati le po grabah ob hišah, ker drugje nimajo vode.

Črensovci. Premeščen je od nas v Križevce orožniški kaplar g. Mustafa. Škoda ga je. Naši fantje-razgrajči so imeli pred njim velik strah, ker jim je znal žilo potipati. Poštenemu in prijaznemu gospodu želimo obilo sreče, za-

dovoljstva na novem mestu. — Donko Tereza iz Dolnje Bistrice je žela rž za živino. Nekaj jo je pičilo in roka ji je začela otekati. Še isti dan je odšla v bolnico, kjer so ji zdravniki nudili pomoč. Njeno stanje je zelo resno, pa upajo, da bo ostala pri življenju. Najbrž jo je pičila kača, katere sicer ona ni opazila. — V nedeljo dne 2. junija bo naša deca prvič pristopila k sv. obhajilu. Popoldan bodo naši prvobhajanci vprizorili v »Našem domu« dve igrice in zapeli nam bodo nekaj lepih pesmic.

Lendava. »Slovenec« je poročal, da bo s 1. junijem otvoril pri Sv. Lenartu v Slov. gor. odvetniško pisarno g. Marijan Stupica, dosejaj odvetnik v Dolnji Lendavi. Ta vest nas je presenetila. Komaj poldrugo leto je bil gospod pri nas, pa ga je vse vzljubilo. Bil je blagega srca do našega ljudstva in zato je vse iskalo pomoči pri njem. Bil je skoz in skoz praktičen katoličan. Prosimo g. doktorja, naj ohrani našo Krajino v lepem spominu. Obilo blagoslova mu želimo na novem mestu!

Ne drži doma denarja! Franc Čeh, veletrgovec z Murske Sobotice, je prinesel podružnici Narodne banke v Mariboru celi šop tisočakov, ki so bili obžgani od plamenov. Omenjeni je pripovedoval, da se je v okolici Murske Sobotice dne 22. maja vnela bajtarju kočja. Začela je goreti tudi omarica, v kateri je mel pogorelec shranjenih 150 jurjev. V zadnjem trenutku je rešil denar, od katerega je bilo 70 tisočakov že povsem uničenih, o veljavnosti 80 bodo še pa skleпали pri Narodni banki.

Maribor. Umr! je v Mariboru g. Anton Simončič, oče urednika in carinskega uradnika. Ob lepi udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev se je vršil pogreb na mestno pokopališče na Pobrežju 27. majnika popoldne. Rajnemu svetila večna luč, žalujočim ostalim naše sožalje!

Pekre pri Mariboru. Bridka smrtna kosa, katereja v minulih mesecih tekočega leta tako nelzprosno kosila v limbuški fari, je pokosila tudi komaj 55 let starega, vrlega moža g. Ivana Wagner, v pokojenega zidarja na železnici in posestnika v Pekrah pri Mariboru, ki je nenadoma na otrpnenju možganov dne 18. aprila t. l. zapustil ta svet ter se preselil v boljšo domovino. Pokojni Ivan je bil rojen 6. marca 1880 na Bohovi v župniji Hoče ter je kot zelo spreten zidar dalje časa delal v delavnici državnih železnic v Mariboru. Naporno delo in pa nesrečna prirojena mu bolezen padavica sta ga prisilili, da je moral v najboljših letih zapustiti službo in iti v predčasni pokoj. Postavil si je v bližini Studencev lično hišico z majhnim gospodarskim poslopjem, kjer je ob strani svoje skrbne žene ter pridne hčerke živel. Kolikor mu je njegova nadležna bolezen dopuščala, si je s svojimi pridnimi rokami tu in tam kot spreten zidar prislužil nekaj denarja, da so on in družinica ob majhni pokojnini lažje shajali. Bil je tudi muzikalčno zelo nadarjen ter je v svojih mlajših letih dolgo časa sviral pri pekerski godbi. Nepozabni rajni je bil zelo dober človek ter globokoveren kristjan. Kako ga je vse spoštovalo in rado imelo, o tem je pričal njegov veličasten pogreb na limbuško pokopališče, katerega se je udeležilo osobito veliko njegovih stanovskih tovarišev in drugih od blizu in daleč ter ogromna množica drugega ljudstva iz domače in sosednih župnij. Poči-

vaj v miru, nepozabni in dobri mož ter večna luč naj Ti sveti!

Limbuš pri Mariboru. V naši limbuški fari je letos v spomladni dobi smrt prav pridno kosila in ni izbirala med mladim in starim. Nenadni smrti je nepričakovano podlegla tudi gospa Elizabeta Šumenjak, soproga g. Jankota Šumenjak, upravnika banovinske trsnice in sadjarice v Pekrah pri Limbuš. Stara ne še 32 let, je nenadoma zapustila ta svet, zapustila svojega ljubljenega soproga in nad vse ljubljenega edinko hčerkico Jožico. Umr! je, ne da bi kdo mislil na to. Pokojna Betka je bila edina hčerka velespoštovanega, mnogoletnega župana g. Alojzija Sela, posestnika in gostilničarja v Zrkoveah pr. Mariboru. Rajno smo pokopali na limbuški mrtvaški ujvi. Naravnost veličasten — takega Limbuš še ni videl — je bil njen pogreb. Vodil ga je njen rojak in v osnovni šol sošolec v družbi domačega g. župnika in še dveh duhovnih sobratov ter je rajni v slovo spregovoril prisrčne besede, ob katerih se je zalesketela solza v marsikaterem očesu. Rajna gospa Betka je zapustila ljubečega soproga in drago hčerko Jožico, še živčega očeta in mater, kateri vsi s turobnim srcem žele, da bi se zopet videli nad zvezdami. Rajni duši mir in pokoj, preostalim naše sožalje!

Marenberg. V minulem tednu so se v tuk. okolišču obhajale velike slovesnosti. Na god sv. Pankracija dne 12. maja je bila pri Sv. Pankraciju na meji tolika udeležba, kot že dolgo ne; pri tej priliki se je videla potreba, naj bi Slovensko Planinsko Društvo oskrbelo večje prostore za tujce. — V sredo dne 15. t. m. je prišla iz Dravograda in Mute velika procesija k Sv. Trem kraljem. Bila sta tamkaj dva duhovnika, gg. Ivan Černoga in Fran Podgornik. — Dne 16. maja pa se je obhajala pri Sv. Janezu 200letnica, ko je bila ta cerkev pozidana in posvečena. Zgodilo se je to zelo slovesno. Prišlo je 6 gg. duhovnikov, slovesno sv. mašo je opravil marenberšk g. dekan Ivan Messner, ki je tudi oskrbel cerkvi za njeno 200letnico nova okna in novo spovednico kot spomin, da je bil sv. Janez mučen radi spovedne molččnosti.

Sv. Ana v Slov. goricah. Dan za dnevom se množijo grobovi na našem pokopališču. Tako smo dne 9. maja spremljali na zadnji poti Alojzijo Veinhandl, učenko 5. razreda iz Ščavnice. Nesrečna jetika ji je končala mlado življenje. Da je bila v šoli priljubljena, je pokazal pogreb, katerega se je udeležilo učiteljstvo z vsemi učenci, kateri so ji zapeli v slovo ter s cvetjem obsuli njen grob. Rajni Lojziki želimo srečno večnost! Staršem, brátoma in sestram pa naše sožalje! — Nepričakovano naglo je nemila smrt pobrala iz naše sredine Antona Lampl iz Ščavnice. Rajni je bil vzor pridnega, zanesljivega in zvestega delavca in si je kot tak pridobil spoštovanje ne le svoje gospodinje, pri kateri je kot viničar služil 18 let, temveč tudi pri vseh, kamor je hodil na delo. Pogreb se je vršil v nedeljo dne 12. maja ter pokazal, kako je bil rajni priljubljen. Spremljala ga je velika množica na zadnji poti. Tebi, dragi Anton, želimo, da bi se nad teboj spolnile besede našega Zveličarja: »Pridi, zvesti in modri hlapec, ker si bil v malem zvest, hočem te čez veliko postaviti; pojdi v veselje svojega Gospoda.« Njegovi ženi, sinom in hčerkam naše sožalje!

Sv. Bolfank v Slov. goricah. Tu smo pokopali minuli teden dobrega krščanskega moža in uglednega gospodarja Antona Muršeca iz B'ša. Podlegel je daljši bolezni, katere kali si je nalezal že iz vojnih časov na ruski fronti.

Bil je dolgoleten naročnik »Slovenskega gospodarja«, skrben gospodar, vnet za vsak napredek kmetijstva ter dober sosed v svojem domačem kraju, kjer je bil splošno priljubljen. Previden s tolažili svete vere je umrl v 58. letu svoje starosti. Sv. mašo zadušnico ter ves pogreb je vodil č. g. Paluc iz Ljubnega, kojemu je bil rajni stric. Pri odprtem grobu mu je spregovoril zadnje poslovilne besede. Žalujoči ženi naše sožalje, njegovi duši pa večni mir onkraj groba!

Sv. Urban pri Ptuj. Dne 2. junija t. l. bo odkritje in blagoslavljanje spomenika v svetovni vojni padlim vojakom urbane župnije. Spomenik stoji pred cerkvijo v podobi piramide, na katero so vzdane plošče z imeni padlih po bivših občinah. Služba božja s primernim govorom se bo vršila pred spomenikom. Razni govorniki so obljubljeni od drugod. Prosimo sosedne fare, da ne prirejajo tisti dan kakšnih prireditev in se udeležijo naše slovesnosti.

Polenšak. Čitali smo v časopisju, da so že skoro povsod v to določene komisije precenjevale veliko škodo, ki jo je prizadejalo ubogim posestnikom širom Slovenije mrazovje v začetku maja. Pri nas se doslej velika škoda ni ocenila. Zadelo nas je 50odstotno pri orehih, murvah in fižolu celo 100odstotno. Pričakujemo od pristojnih činiteljev, da nam siromakom priskočijo na pomoč vsaj v tem, da se nam pravično oceni škoda, ki smo jo utrpeli po zadnjem mrazovju.

Loka pri Framu. Iz našega hribovitega kraja pošiljamo po redko poročila v svet. Pa še sedaj nimamo nič veselega poročati. Kriza je tudi pri nas kakor povsod. Lansko leto nam je toča pobila več kot polovico pridelkov. Prišli so pregledat škodo ter obljubil, da nam bodo davke za 50% znižali.

Letos je pa prišla koroza na občino za bolj uboge ljudi. Ubogi so jo morali vnaprej plačati po 1 Din za 1 kg (seveda kdor je imel denar). Glavni dohodek nam je nekda jadal gozd, sedaj še bo pa tega zmanjkalo. Seveda sekamo in vozimo les, dobimo pa za njega ravno toliko, da si kupimo sol in m'lo, svetimo s treskami, oblečeni že hodimo, da ni za med svet. Če hočemo, da se nam na vozech šine prehitro ne obrabijo, jih med vožnjo podlagamo z lesenimi cokoljami, če pa ni kolomaza kupiti, pa nekateri med vožnjo polže vtikajo v puše, da jim preveč ne cvilijo. Tako se nam godi. Pravijo, da nam bo od sedaj naprej boljše; upamo že 'ahko, če ne bomo mogli več s pljučami dihati, bomo pač morali z jetri fretati.

Sv. Venčesl pri Slov. Bistrici. Venčesl, ki leži le 38 m višje kakor Slov. Bistrica, je zelo zdrav kraj: letos imamo pač že 12 rojencev, a nobenega mrlčca.

Št. Janž pri Velenju. S sklepno prireditvijo gospodinjskega tečaja dne 12. maja je bila združena tudi odhodnica naših fantov-rekruťov. 21 jih je bilo. Ko je možki pevski zbor odpel nekaj soldaških-narodnih, je vzel g. župnik v imenu društva od njih prisrčno slovo in jim prijateljsko dal nekaj navodil za na pot v novo službo. In ko se je še mešani pevski zbor v njihovem imenu poslovil od »hišice očetove«, smo si segli v roke in si voščili čimprejšnjega veselega svidenja. Naši dobri fantje pa so hoteli letos vzeti slovo tudi z Marijo. Polnoštevilno so prišli dne 14. majnika k šmarnični pobožnosti in mnogi so sprejeli med sv. mašo sv. obhajilo, kar je bilo zelo spodbudno. Med sv. mašo je prepeval možki in mešani pevski zbor. Ko je g. župnik po maši v kratkem nagovoru izpred oltarja

izročal fante Marijinemu varstvu in prosil za nje njenega materinega blagoslova in so še pevci zapeli poslovilno pesem: »Z Bogom dans Marija pravi«, ni ostalo suho nobeno oko. Obljubili smo jim, da bomo pri Mariji zanje molili in darovali sv. obhajila, od evharističnega kongresa v Ljubljani in od Marije Pomagaj na Brezjah pa poslali prijazne domače pozdrave. — Dne 13. majnika se je poročil Baluh Vinko, po domače Štukovnik v Černovi, z Gril Angelo iz Lipja. B'lo srečno!

Št. Janž pri Velenju. Ker je banska uprava nakazala našemu gospodinjskemu tečaju visoko vsoto 800 Din, se čuti dekliski krožek kot prireditelj tečaja dolžnega, da se za to podporo tudi javno najpršičneje zahvali. Naj bo v spodbudo vsem okolišem, kjer se snujejo novi tečaji, da bodo njihovi prireditelji z oziranjem na razumevanje in podporo pristojne oblasti srčno premagali vse ovire in vsa nesprotja, ki jih ima vsaka dobra stvar.

Št. Janž pri Velenju. Čeprav bomo letos v večjem številu poromali na evharistični kongres in k Mariji Pomagaj v Ljubljano, se bo vendar, kakor vsako leto, priredilo običajno, zaobljubljeno romanje k Mariji v Novoštift. Romarji odidejo na binkoštno soboto iz postaje Velenje z vlakom, kakor druga leta in pridejo v Novoštift na binkoštno nedeljo ob treh popoldne. Verniki ste naprošeni, da se procesiji pridružite in priljubljenega romanja udeležite.

Griže-Zabukovca. V ponedeljek dne 20. maja smo spremljali k večnemu počitku komaj 34-letnega Antona Romih, predelavca v rudniku v Libojah. Pokojnik zapušča poleg ljubeče žene in dveh otrok v starosti 10 in 8 let, še očeta, vpokojenega rudniškega paznika. Rajni je bil ves čas svojega življenja globokoveren mož. Kot dolgoletni odbornik bratovske skladišnice je vedno in povsod stavil svoje moči v službo svojih tovarišev rudarjev. Kako je bil priljubljen, je kazal njegov pogreb. Udeležila se ga je poleg zastopnikov vodstva podjetja velika nad 600 glav broječa množica ljudstva. Pri hiši žalosti mu je govoril ginljive besede v zadnji pozdrav rudar Brezovšek, ob odprtem grobu pa domači gospod župnik. Žena z otroci kakor tudi žalujoči oče se vsem iskreno zahvaljujejo, prosijo pa obenem molitve za večni pokoj rajnega.

Kostrivnica pri Rogaški Slatini. V nedeljo dne 12. maja je bil za nas Kostrivničane dan veselja in radosti, naša nad vse delavna gasilska četa je imela slovesno blagoslovitev tako težko pričakovane motorne brizgalne. Ob pol enih popoldne je bil sprejem sosednih gasilskih čet na Podplatu iz cele šmarske župe in župnega starešinstva, nato je bil slovesen pohod ob sviranju domače godbe v župnijsko

Kostrivnica pri Rogaški Slatini. V ponedeljek dne 12. t. m. smo spremili k večnemu počitku daleč na okrog znanega sodarja po domače Kamenskega Tonča, ki je v soboto dne 11. maja, zadet od srčne kapi, nepričakovano preminul. Naj v miru počiva!

cerkev, kjer so bile večernice in nato slovesna blagoslovitev brizgalne, katero je izvršil domači gospod župnik po slovenskem obredniku, pri katerem je odgovarjala cela domača gasilska četa. Pred blagoslovitvijo je gospod župnik v ganljivem govoru orisal pomen in požrtvovalnost gasilcev ob času požara, in povdarjal, da ni organizacije, naj si bo verske ali prosvetne, ki bi s tako nesebično ljubeznijo hitela na pomoč ob času nesreče naj

si bo prijatelju ali sovražniku. Nato je povzel besedo župni predsednik tovariš Drobne, ki se je zahvalil gospodu župniku za v srce segajoč govor ter častital domači gasilski četi, ki je v kratkem času in v hud denarni krizi si mogla in upala nabaviti tako zaželjeno in drago motorno brizgalno. Konečno se je oglašil tovariš predsednik domače gasilske čete Sovinc. Pozdravil je skupno starešinstvo, vse tovariše sosednih čet in vso ostalo občinstvo ter podal kratko poročilo o nabiranju prispevkov in o stanju blagajne. Prosil je tudi, da ostanemo še naprej prijatelji gasilstva, da pomagamo plačati, v kolikor še nismo. Kumorvale so pri blagoslovitvi brizgalne naslednje gospe: Ogrizek Rozina, Ogrizek Marija, Čebular Marija, Šeligo Roza, Benčina in gospa od bočkega Jagra. Biti za botro je velika čast, pa še večja žrtev. Omenjene gospe so si postavile trajen spomenik pri domači gasilni četi!

Pišec. Mesec majnik je. Marijo Marijo častijo vsi njeni verni otroci. In tudi pri nas ne zaostajamo. Vneti so zlasti otroci. Že drugo leto je Cvetkov križ v Globokem središču, kjer se večer za večerom zbira mladina z odraslimi častit majniško Kraljico. Tudi podružnica sv. Barbare odmeva vsak večer od Marijinih pesmi, ki done proti nebu v počastitev Matere božje. Toda glavne šmarnice se vrše vsak dan ob petih zjutraj v farni cerkvi sv. Mihaela. Da bomo pa lepo zaključili majniško pobožnost, bomo zadnji nedeljo v maju popoldne posvetili Mariji mladino, šolarje pišečke župnije. Ta dan bomo slovesno sprejeli v Marijin vrtec nanovo priglašene. Lepo število jih je. To jih bo nebeška Mam'ca vesela. Za prvo sv. obhajilo, ki bo na god sv. Alojzija, pa se pripravlja 85 otrok. — Rudnik imamo tudi v naši fari. Imenuje se »Nova nada«. Res nam je treba nove nade v teh težkih in krize polnih časih. Pa je ta črna dijamant naše »Nove nade« že par let spal spanje pravičnega. Sedaj ga budijo zopet iz spanja 7 delom se je že začelo. Bog daj, da bi vsaj nekaj časa trajalo in donašalo našim ljudem zaslužek, ki so ga tako potrebni.

Razna obvestila.

Enodnevni tečaj za zatiranje škodljivcev in boleznih vinske trte in za poletna dela v vinogradu se vrši v sredo dne 5. junija t. l. na banovinski Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Pozor absolventi kmetijskih šol! Na binkoštni ponedeljek dne 10. junija ob 9. uri se vrši ustanovni občni zbor za ustanovitev podružnice Zveze absolventov kmetijskih šol za srez Ljutomer v gostilni Frica Sever v Ljutomeru. Tovariši na plan! Spoznajmo se medsebojno in združimo se v lastni organizaciji. Poživimo duh kolegialnosti in skupnega dela za napredek vasi, da si bomo drug drugemu pomagali v stiski in nevolji in enako tudi skupno veselili v sreči in zadovoljstvu. Priporoča se, da vsak udeleženec prijavi svojo udeležbo na sestanku na naslov: Vekoslav Štampar, drevničar, Ljutomer. To je potrebno, da se more pripraviti skupno kosilo, ki bo stalo 7 Din za osebo. Na ta sestanek se vabijo tudi absolventi izven sreza in prijatelji kmetijskega šolstva. — Pripravljalni odbor.

Novi uradni tečaji tujih valut.

Finančni minister je z odločbo z dne 16. maja 1935 odredil, da veljajo začeni z 20. majem ti uradni tečaji za tuje valute (v oklepaju stari tečaji):

1 napoleon	Din (281.—) 303.—,
1 zlata turška lira	Din (320.—) 344.—,
1 angleški funt	Din (216.—) 234.—,
1 ameriški dolar	Din (44.—) 44.—,
1 kanadski dolar	Din (44.30) 44.30,
1 nemška zlata marka	Din (17.60) 17.65,
1 zlat zlot	Din (8.30) 8.30,
1 avstrijski šiling	Din (8.15) 9.—,
1 belg Din	(10.20) 7.45,
1 pengö	Din (10.—) 8.70,
1 brazilski milreis	Din (6.80) 6.80,
1 egiptovski funt	Din (221.50) 240.—,
1 urugvajski pezos	Din (16.50) 16.50,
1 argentinski pezos	Din (11.20) 11.25,
1 turška papirnata lira	Din (35.20) 35.25,
100 albanskih frankov	Din 1400.—) 1400.—,
100 zlatih francoskih frankov	(1425.—) 1425.—,
100 francoskih frankov	Din (289.50) 290.—,
100 švicarskih frankov	Din (1425.—) 1425.—,
100 italijanskih lir	Din (374.50) 362.30,
100 nizozem. goldinarjev	Din (2961.50) 2967.—,
100 romunskih lejev	Din (43.—) 43.40,
100 holgarskih levov	Din (50.—) 50.—,
100 danskih kron	Din (956.—) 953.60,
100 švedskih kron	Din (1105.—) 1101.50,
100 norveških kron	Din (1076.—) 1073.—,
100 pezet	Din (598.—) 600.—,
100 grških drahem	Din (41.—) 41.—,
100 čehoslovaških kron	Din (183.—) 183.50,
100 finskih mark	Din (95.—) 94.30,
100 letonskih lat	Din (1325.—) 1320.—.

Državni tajnik Viljema II. baron Maršal

je zelo mučil tuje diplomate. Po cele ure so morali čakati, predno jih je bil sprejel, le ruski poslanik Osten-Saken je bil vedno naglo sprejet. Vzrok temu je bilo pa to-le: Nekega dne ravno pred večerjo ob osmih zvečer je prišel k ruskemu poslaniku neki tajnik iz nemškega zunanega ministrstva s prošnjo, da bi poslanik Osten-Saken takoj prišel v nemško zunanje ministrstvo. Poslanik pa je odgovoril: »Povejte gospodu baronu, da bom zdaj najprej večerjal, potem bom mirno pokadil svojo cigaro in potem, kakor bo pač čas dovolil, bom prišel k njemu.« Od tega časa je bil ruski poslanik vselej takoj sprejet pri baronu Maršal.

★

Ruski car Nikolaj II.

je bil zelo boječ, ko se je ženil. Ko je prišel v Koburg v Nemčiji, ni se prav upal iti k princesinji Alici, ker se je bal, da bi mu odrekla. Zato je posegel nemški cesar Viljem II. vmes in zaročnica je bila sklenjena. Cesar Viljem II. se je namreč zelo bal, da bi vzel kako angleško princesinjo. Zdaj pa je bil ta njegov strah premagan. Ko je srečal na ulici angleškega vojaškega agenta, je vzkliknil: »Zdaj me morete pozdraviti, Niki (Nikolaj) je zaročen. Pa me je to stalo mnogo truda. Da sem ohranil Nikita, sem moral vlti v njega — skoraj celo buteljko šampanjca.«